

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв
М. В. Афанасьєв

Світове господарство і міжнародні економічні відносини

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Облік і аудит, Оподаткування

Вид дисципліни	базова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Завідувач кафедри
міжнародного бізнесу
та економічного аналізу

Отенко Ірина Павлівна

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу
Протокол № 1 від 28.08.2018 р.

Розробники:

Іванієнко Віктор Васильович, к.е.н., проф. кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Савенко Ксенія Сергіївна, к.е.н., доц. кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Поглиблення міжнародної господарської співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення регіональних перетворень. Це обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин (МЕВ) та їх вивчення в контексті розвитку вітчизняної економіки. Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на засвоєння сучасних тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин та розвитку світового господарства країн світу, формування практичних навичок щодо аналізу подій у сучасних міжнародних економічних відносинах. Дисципліна спрямована на формування у студентів загальних основ з аналізу закономірностей та особливостей розвитку МЕВ, отримання необхідних знань з питань діяльності провідних країн у зовнішньоекономічній діяльності (ЗЕД), особливостей міжнародних відносин.

Мета навчальної дисципліни: вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок організації МЕВ на різних рівнях управління, формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану світового господарства та МЕВ для практичної діяльності за фахом.

Курс	2	
Семестр	3	
Кількість кредитів ECTS	4	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30
	семінарські, практичні	30
Самостійна робота	60	
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Інформатика	Менеджмент
Політекономія	Бухгалтерський облік
Мікроекономіка	Маркетинг
Макроекономіка	Фінанси
	Аудит
	Облік і техніка проведення зовнішньоекономічних операцій
	Аналіз в галузях народного господарства
	Управлінський облік
	Облік і звітність в оподаткуванні
	Економіка підприємства
	Дослідження операцій та методи оптимізації

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність до формування концепції розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ)	Вміти ідентифікувати характерні риси форм МЕВ під час розгляду міжнародних ситуацій
Здатність до формування структури світового господарства	Розпізнавати рівні МЕВ.
Здатність проводити аналіз ситуацій щодо характеристики міжнародної спеціалізації та кооперування	Здійснювати відокремлення країн за критерієм спеціалізації
Здатність проводити аналіз ситуацій щодо оцінки середовища розвитку МЕВ	Проводити визначення чинників зовнішнього середовища в МЕВ
Здатність до визначення суб'єктів міжнародних торговельних відносин, засобів регулювання міжнародної торгівлі	Проводити оцінку форм міжнародної торгівлі, розраховувати основні показники
Здатність проводити аналіз ситуацій щодо аналізу міжнародної торгівлі	Вміти аналізувати ситуації щодо міжнародної торгівлі товарами та послугами
Здатність до визначення структури цін у міжнародній торгівлі	Вміти визначати особливості ціноутворення у міжнародній торгівлі
Здатність до обґрунтування доцільності міжнародної інвестиційної діяльності	Приймати рішення щодо обґрунтованості міжнародної інвестиційної діяльності
Здатність до визначення тенденцій міжнародної міграції робочої сили, засобів регулювання міжнародної міграції	Надавати оцінку стану міжнародних міграційних процесів
Здатність до визначення видів та форм міжнародних науково-технічних зв'язків	Проводити консультаційну функцію щодо визначення типу ліцензії
Здатність до характеристики світової валютної системи	Забезпечувати точність і коректність прийнятого рішення щодо валютного регулювання
Здатність до визначення форм міжнародних розрахунків	Проводити консультаційну функцію щодо ідентифікації міжнародних розрахункових документів
Здатність до визначення особливостей міжнародного руху капіталу	Ідентифікувати вплив іноземних інвестицій на економіку країни
Здатність до аналізу та оцінки сучасних міжнародних інтеграційних процесів	Проводити консультаційну функцію щодо напрямків співпраці України та міжнародних організацій
Здатність до аналізу та оцінки глобальних проблем міжнародних економічних відносин	Забезпечувати точність і коректність прийнятого рішення щодо розв'язання глобальних проблем МЕВ

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародного співробітництва

Тема 1: МЕВ в системі світового господарства

1.1. *Поняття, суб'єкти, об'єкти, рівні МЕВ.* Предмет вивчення курсу СГіМЕВ, його місце серед інших економічних дисциплін; структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення. МЕВ як економічна категорія. Суттєвість МЕВ,

їх значення, об'єктивна основа і передумови їх розвитку. Рівні розвитку МEB: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності. Суб'єкти, об'єкти, рівні МEB.

1.2. *Економічні закони та принципи розвитку МEB.* Визначення основних економічних законів та принципів розвитку МEB. Їх економічний зміст.

1.3. *Етапи розвитку світового господарства.* Характеристика етапів розвитку світового господарства. Особливості розвитку МEB на сучасному етапі. Роль МEB у процесі інтеграції України в систему світогосподарських зв'язків.

Тема 2. Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у СГіМЕВ

2.1. *Класифікація національних економік в системі МEB.* Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, формування, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Три центри економічного розвитку. Малі привілейовані нації. Країни переселенського капіталізму. Країни середнього рівня розвитку.

Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Країни з перехідною економікою, формування їх економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку. Країни централізованого планування. Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Країни з перехідною економікою, формування їх економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку. Країни централізованого планування.

2.2. *Міжнародні інтегральні оцінки економічного розвитку країн.*

Місце окремих угруповань країн у СГіМЕВ. Провідне значення промислово розвинутих країн. Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються, особливості їх МEB. Показники рівня економічного розвитку країни. Реалізація Нового Міжнародного економічного порядку (НМЕП). Проблеми інтеграції у світове господарство країн з перехідною економікою, зміни у розвитку їх МEB.

2.3. *Форми МEB.* Визначення форм МEB та їх змісту. Форми діяльності підприємств на міжнародному ринку.

2.4. *Характерні риси світового ринку (СР).* Визначення характерних рис СР. Функції СР. Групи СР у СГ: товарний, грошовий і ринок праці.

Тема 3. Міжнародний поділ праці (МПП)

3.1. *Економічна сутність МПП.* МПП, міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва (МСКВ) як нерозривні і зумовлюють один одного суспільні явища. Діалектика взаємозв'язків поділу, спеціалізації та кооперації праці.

3.2. *Міжнародна спеціалізація виробництва.* Сутність міжнародної спеціалізації виробництва (МСП). Напрями розвитку МСП. Основні види МСП. Характерні риси МСП. «Міжнародно-спеціалізована галузь» та «міжнародно-спеціалізована продукція».

3.3. *Показники рівня міжнародної спеціалізації галузі.* Основні показники рівня міжнародної спеціалізації - коефіцієнт спеціалізації галузі щодо експортної спеціалізації і експортна квота у виробництві галузі.

3.4. *Міжнародне кооперування виробництва.* Об'єктивна основа міжнародного кооперування виробництва (МКВ). Основні ознаки МКВ. Форми, методи й об'єкти виробничого кооперування.

Тема 4. Середовище розвитку МЄВ.

4.1. *Сутність і структура середовища МЄВ.* Фактори середовища МЄВ. Особливостями середовища МЄВ. Елементи внутрішнього середовища міжнародної економіки. Структура зовнішнього середовища міжнародної економіки. Розподіл зовнішнього середовища міжнародної економіки за сферами впливу.

4.2. *Природно-географічне середовище МЄВ.* Фактори природно-географічного середовища МЄВ. Зміст поняття «геополітичне розташування».

4.3. *Політико-правове середовище МЄВ.* Найважливіші політичні інтереси держави. Класифікація політико-правових факторів середовища МЄВ. Схема аналізу політико-правового середовища країни. Умови міжнародного (регіонального) об'єднання країн.

4.4. *Економічне та соціально-культурне середовище МЄВ.* Фактори економічного середовища МЄВ. Напрями аналізу соціально-культурного середовища МЄВ.

4.5. *Інфраструктурне середовище МЄВ.* Сутність інфраструктурного середовища МЄВ. Найважливіші складові елементи інфраструктури МЄВ. Технологічне середовище МЄВ.

Тема 5. Міжнародні торговельні відносини (МТВ)

5.1. *Міжнародна торгівля як основна форма МЄВ, її структура та динаміка розвитку.* Основні показники міжнародної торгівлі. Зміст міжнародної торгівлі як основної форми МЄВ. Еволюція форм ринку. Класифікація світових товарних ринків. Сутність експорту та імпорту. Стандартна міжнародна торговельна класифікація (СМТК) ООН. Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі. Основні показники міжнародної торгівлі.

5.2. *Види і форми міжнародної торгівлі.* Види міжнародної торгівлі за окремими критеріями. Форми міжнародної торгівлі.

5.3. *Торгівельна політика. Тарифні й нетарифні методи регулювання МЄВ.* Основні принципи регулювання МТВ. Рівні регулювання МТВ. Методи державного регулювання МТВ: *тарифні й нетарифні*. Мито: поняття, функції, види. Міжнародна торгова політика. Цілі міжнародної торгової політики. Форми міжнародної торгової політики. Види протекціонізму.

Тема 6. Міжнародна торгівля послугами

6.1. *Система міжнародних послуг.* Умови розвитку світового ринку послуг. способи міжнародної торгівлі послугами. Розподіл послуг на окремі сектори відповідно до положення світової організації торгівлі (СОТ).

6.2. *Транспортні послуги.* Розподіл транспортних послуг за окремими признаками. Особливості транспортних послуг. Обставини плануванні відправлення вантажу та виборі виду транспорту. Специфічні характеристики видів транспорту. Складові процесу доставки товару в міжнародній торгівлі. Зміст транспортних витрат. Вплив транспортних витрат на міжнародну торгівлю.

6.3. *Туристичні послуги.* Зміст понять «туризм» та «туристична послуга». Особливості міжнародного туризму.

6.4. *Комерційні послуги.* Зміст страхових послуг. Найважливіші особливості страхування. Страхові ризики. Методів управління ризиками. Класифікація міжнародних страхових організацій. Прибуток страхових компаній. Види страхування. Сутність реклами. Види реклами. Учасники міжнародної рекламної кампанії. Види фінансових послуг. Сфера надання фінансових послуг. Юридичні та бухгалтерські послуги. Оренда машин і устаткування. Види оренди. Форми лізингу.

6.5. *Інформаційні послуги та телекомунікації.* Види інформації. Характеристик якісної інформації. Ринок інформаційних послуг. Телекомунікаційні послуги.

6.6. *Освітні послуги*. Освіта як економічна галузь. Ринок освітніх послуг.

6.7. *Регулювання міжнародної торгівлі послугами*. Засоби обмежень і регулювання міжнародної торгівлі послугами. Генеральна угода про торгівлю послугами (ГАТС).

Тема 7. Ціноутворення у міжнародній торгівлі

7.1. *Поняття та класифікація світових цін*. Зміст поняття «світова ціна». Інтернаціональна вартість товару. Фактори формування світових цін. Види цін міжнародної торгівлі за окремими признаками. Регулюючі фактори ціни. Фактори множинності цін у світовій торгівлі.

7.2. *Базисні умови постачання Інкотермс-2010*. Сутність базисних умов постачання Інкотермс. Правила Інкотермс-2010.

7.3. *Методологія розрахунку зовнішньоторгівельних цін*. Фактори ефективності експортної ціни. Структура імпоротної ціни. Порядок формування ціни. Методи визначення митної вартості. Митний тариф та ставки мит. Акциз. Податок на додану вартість. Торговельна надбавка.

Тема 8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

8.1. *Сутність поняття «транснаціональна корпорація (ТНК)»*. Зміст поняття «транснаціональна корпорація». Критерії віднесення корпорацій до транснаціональних.

8.2. *Причини виникнення ТНК*. Найважливіші чинники формуванні і розвитку міжнародних корпорацій. Переваги формування ТНК, що дозволяють добиватися значної централізації капіталу.

8.3. *Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій*. ТНК першого, другого, третього та четвертого покоління. Розподіл етапів еволюції транснаціональної діяльності корпорацій.

8.4. *Типи ТНК*. Класифікація типів ТНК за окремими ознаками. Їх зміст та характерні риси.

8.5. *ТНК як агент глобалізації світової економіки*. Зміст процесу «транснаціоналізації» світової економіки. Організаційна й управлінська здатність ТНК інтегрувати чинники та умови виробництва на всесвітньому рівні.

8.6. *Середовище функціонування транснаціональних корпорацій*. Правове середовище ТНК. Основні типи економічних систем. Класифікація країн за спільними атрибутами культури.

Змістовий модуль 2. Рух факторів виробництва у світовій економіці.

Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили (ММРС)

9.1. *Сутність і особливості ММРС*. Економічні категорії, що характеризують ММРС. Фактори розвитку ММРС. Основні етапи розвитку ММРС. Особливості розвитку ММРС на сучасному етапі.

9.2. *Сутність та основні риси світового ринку праці*. Сутність світового (міжнародного) ринку праці. Структурі міжнародного ринку праці. Характеристика сучасної структури світового ринку праці.

9.3. *Основні види і центри ММРС*. Види ММРС за окремими критеріями. Основні центри ММРС. Складові процесу міжнародної міграції робочої сили Основними показниками міжнародної міграції. Розподіл мігрантів залежно від правового статусу.

9.4. *Регулювання ММРС*. Методи регулювання ММРС за окремими признаками. Рівні регулювання ММРС та їх зміст. Органи регулювання ММРС.

9.5. *Соціально-економічні наслідки ММРС*. Наслідки ММРС для країн експортерів/імпортерів. Традиційні спонукальні мотиви та причини міжнародної міграції трудових ресурсів.

9.6. *Інтеграція України у світовий ринок праці.* Причини посилення територіальної міграції населення. Головні чинники масової еміграції робочої сили. Економічних переваги еміграції робочої сили України. Можливі канали імміграції робочої сили України.

Тема 10. Міжнародні науково-технічні зв'язки

10.1. *Світовий ринок технологій.* Передумови розвитку міжнародного обміну технологіями. Економічна доцільність експорту та імпорту технології. Окремі сегменти світового ринку технологій. Особливості сучасного світового ринку технологій. Життєвий цикл технологій. Носії технології у міжнародній економіці.

10.2. *Міжнародні некомерційні науково-технічні зв'язки.* Найважливіші форми некомерційних науково-технічних зв'язків. Фактори розвитку некомерційного обміну науково-технічними знаннями в міжнародному масштабі.

10.3. *Міжнародне спільне проведення науково-технічних досліджень.* Основні форми науково-технічного співробітництва. Юридичне оформлення відносин, що виникають при здійсненні науково-технічного співробітництва.

10.4. *Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки.* Правові інструменти захисту нових технологій. Принципи патентної системи. Критерії патентоспроможності об'єкта промислової власності. Спеціальні види патентів. Документи заявки на патент. Систем експертизи матеріалів і видачі патентів. Форми міжнародної передачі технології. Патентні ліцензії. Ліцензійні угоди. Інжиніринг як самостійна форма міжнародного технологічного обміну. Зміст міжнародного контракту на надання інжинірингових послуг. Методи оплати інжинірингових послуг.

10.5. *Ліцензійна торгівля технологіями між країнами.* Предметами ліцензій. Види ліцензій. Ліцензійні платежі. Ціна ліцензії. Способи визначення роялті. Методом є визначення ставки роялті.

10.6. *Інші форми технологічного обміну.* Окремі інші форми технологічного обміну: укладання субконтрактів; контракти «Продакшн шерінг»; контракти «на обслуговування»; контракти на управління; маркетингові контракти; контрактах на надання технічної допомоги.

10.7. *Міжнародне регулювання передачі технологій.* Паризька конвенція з охорони промислової власності. Європейська патентна організація (ЄПО). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).

Тема 11. Світова валютна система і валютні відносини

11.1. *Поняття валюти. Сутність, функції та складові елементи світової валютної системи.* Елементи міжнародної валютної системи. Національна, регіональна, резервна валюти. Інший розподіл валюти за окремими признаками. Обмінний курс валют.

11.2. *Валютний курс. Чинники, що впливають на валютний курс. Режими встановлення валютних курсів.* Зміст валютного курсу та основні чинники його змін. Способи фіксації валютного курсу.

11.3. *Конвертованість валют та її вплив на функціонування національної економіки.* Режими конвертованості валют та їх вплив на функціонування національної економіки.

11.4. *Еволюція світової валютної системи.* Етапи міжнародної валютної системи.

Тема 12. Міжнародні розрахунки

12.1. *Сутність міжнародних розрахунків. Зміст поняття «міжнародні розрахунки».* Чинники стану міжнародних розрахунків.

12.2. *Валютні умови міжнародних розрахунків. Зміст поняття «валюта ціни».* Захисні валютні застереження проти ризику валютних втрат у разі зміни курсу валют.

12.3. *Види платежу.* Способи розрахунків у міжнародній торгівлі, їх зміст та умови використання.

12.4. *Форми розрахунку.* Зміст поняття «форми розрахунків». Основні форми розрахунків у практиці міжнародної торгівлі та банківської практики.

12.5. *Засоби розрахунку.* Розрахунки за допомогою векселів. Розрахунки за допомогою чеків.

12.6. *Використання банківських гарантій у міжнародних розрахунках.* Зміст поняття «банківська гарантія». Регулювання операцій з банківськими гарантіями.

Тема 13. Міжнародний рух капіталу

13.1. *Міжнародний рух капіталу: сутність та причини.* Передумови розвитку міжнародного руху капіталу та його концепції.

13.2. *Сутність міжнародного кредиту, його види та форми.* Принципи міжнародного кредиту. Функції міжнародного кредиту. Види міжнародного кредиту. Форми кредитування експорту. Єврокредити.

13.3. *Міжнародна інвестиційна діяльність.* Форми іноземних інвестицій. Методи інвестування. Спільне підприємство: переваги та недоліки. Види власних зарубіжних фірм.

13.4. *Світовий фінансовий ринок та його структура.* Зміст поняття «світовий фінансовий ринок (СФР)». Основна функція СФР. Частина СФР. Світовий грошовий ринок. Світовий фондовий ринок. Позичальники і кредитори. Основні міжнародні фінансові центри.

13.5. *Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.* Реструктурування боргів країн. Стабілізаційні програми МВФ.

Тема 14. Міжнародні інтеграційні процеси

14.1. *Суть і головні передумови міжнародної економічної інтеграції.* Сутність та рівні міжнародної економічної інтеграції. Об'єктивні та суб'єктивні передумови розвитку інтеграційних процесів. Етапи розвитку міжнародної економічної інтеграції.

14.2. *Види міжнародної економічної інтеграції.* Зона вільної торгівлі та митний союз. Сучасні інтеграційні угруповання країн.

14.3. *Міжнародні економічні організації системи ООН.* Економічна і соціальна рада (ЕКОСОП) ООН. Економічна комісія ООН для Африки. Економічна комісія ООН для Латинської Америки та Карибського регіону. Економічна комісія ООН для Західної Азії. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).

Тема 15. Глобальні проблеми міжнародних економічних відносин

1.1 *Поняття і сутність глобальних проблем сучасності.* Зміст поняття «глобальні проблеми людства». Основні ознаки глобальних проблем сучасності. Головні глобальні проблеми людства: збереження миру на Землі, забезпечення прав і свобод людини, охорона навколишнього середовища, встановлення демографічної рівноваги планети, подолання відсталості країн, освоєння космічного простору і т.д. Суворе дотримання усіма державами міжнародних норм, підвищення ролі інституційних механізмів сучасного міжнародного права, усвідомлення всіма значущості міжнародного суду як кінцевої інстанції з вирішення міжнародних спорів юридичного характеру і важливості партнерства у міжнародних переговорах при врегулюванні спорів політичного, територіального, національного та іншого характеру.

1.2 *Соціально-економічна сутність глобальних проблем людства.* Ігнорування соціальної сутності людства. Абсолютизація ролі технічного чинника в історії, суспільстві. Мілітаризація економіки. Ігнорування монополій до економічного використання природних ресурсів.

1.3 *Основні глобальні проблеми сучасності.* Класифікація основних глобальних проблеми сучасності, їх зміст та напрями вирішення.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Результат семестрового заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 100 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 60 балів) і проставляється у відповідній графі залікової "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведеною в табл.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Розподіл балів за тижнями згідно технологічної карти подано в табл.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля		Практичні заняття	Перевірка есе	Експрес-опитування	Перевірка домашніх завдань	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародного співробітництва	Тема 1: МЕВ в системі світового господарства	1 тиждень	3				3
	Тема 2. Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у СГІМЕВ	2 тиждень	3				3
	Тема 3. Міжнародний поділ праці (МПП)	3 тиждень	3				3
	Тема 4. Середовище розвитку МЕВ.	4 тиждень	3			6	9
	Тема 5. Міжнародні торговельні відносини (МТВ)	5 тиждень	3				3

	Тема 6. Міжнародна торгівля послугами	6 тиждень	3		3			6
	Тема 7. Ціноутворення у міжнародній торгівлі	7 тиждень	3					3
	Тема 8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	8 тиждень	3				6	9
Змістовий модуль 2. Рух факторів виробництва у світовій економіці. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація	Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили (ММРС)	9 тиждень	3	10				13
	Тема 10. Міжнародні науково-технічні зв'язки	10 тиждень	3			9		12
	Тема 11. Світова валютна система і валютні відносини	11 тиждень	3				6	9
	Тема 12. Міжнародні розрахунки	12 тиждень	3		3			6
	Тема 13. Міжнародний рух капіталу	13 тиждень	3					3
	Тема 14. Міжнародні інтеграційні процеси	14 тиждень	3				6	9
	Тема 15. Глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	15 тиждень	3				6	9
	Усього			45	10	6	9	30

5. Рекомендована література

Основна

1. Авдокушин Е. Ф. Международные экономические отношения. – М.: Юристъ, 1999. – 368 с.
2. Багрова І. В., Гетьман О. О., Власик В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: Навч. посіб. / За ред. І. В. Багрової. – К.: ЦНЛ, 2004. – 384 с.
3. Герчикова И. Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности. – М.: Консалтбанкир, 2009. – 624 с.
4. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: Підручник / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К.: Кондор, 2005. – 266 с.
5. Дахно І. І. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 248 с.
6. Козик В. В., Панкова Л. Я., Даниленко Н. Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. 6-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 406 с.
7. Міжнародна економіка: Підручник / А. П. Румянцев, Г. Н. Климко, В. В. Рокоча та ін.; За ред. А. П. Румянцева. – К.: Знання-Пресс, 2003. – 447 с.
8. Міжнародні організації: Навч. посіб. / Ред. Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, З. Кутайн та ін. – К.: ЦУЛ, 2007. – 440 с.
9. Мочерний С. В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, С. В. Фомішин. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 200 с.
10. Світовий бізнес: Навч. посіб. / Ред. Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2004. – 498 с.
11. Шпак В. Міжнародна торгівля: Практикум / В. Шпак, А. Кондори-Ромео. – К.: МАУП, 2007. – 384 с.

Додаткова

12. Багиев Г. Л. Международный маркетинг/ Г. Л. Багиев, Н. К. Моисеева, С. В. Никифорова. – СПб: Питер, 2001. – 512 с.
13. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації: Інформ.-довід. вид. / Н. В. Голуб, П. А. Клімкін. – К.: Кондор, 2003. – 212 с.
14. Одягайло Б. М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К. : Знання, 2005. – 397 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

15. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
16. Офіційний сайт Міністерства Закордонних справ України. Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua>.
17. Офіційний сайт ООН. Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>.
18. Офіційний сайт Євросоюзу. Режим доступу: <http://europa.eu/>.
19. Державний комітет статистики України. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
20. Інститут демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України. Режим доступу : <http://www.idss.org.ua/>.